

rijksuniversiteit
groningen

Op zoek naar... de bouwstenen van cultuur

- › Natuurkunde: (sub)atomen; elementaire deeltjes
- › Scheikunde: elementen (het periodiek systeem)
- › Biologie: de cel, DNA (genen)
- › Psychologie/ sociologie: gedrag (leren)
- › Cultuurwetenschap: tekens, symbolen

Tekens, symbolen?

1. Wij zijn ons geheugen: opgeslagen in ons lichaam, in de voorwerpen om ons heen, in de taal en in externe media (beeld, schrift, analoog en digitaal)

Maar...

2. Wij vallen niet samen met ons geheugen – wij zijn ook de ervaring van een *verschil*, van een *hier en nu*, een *actualiteit*.

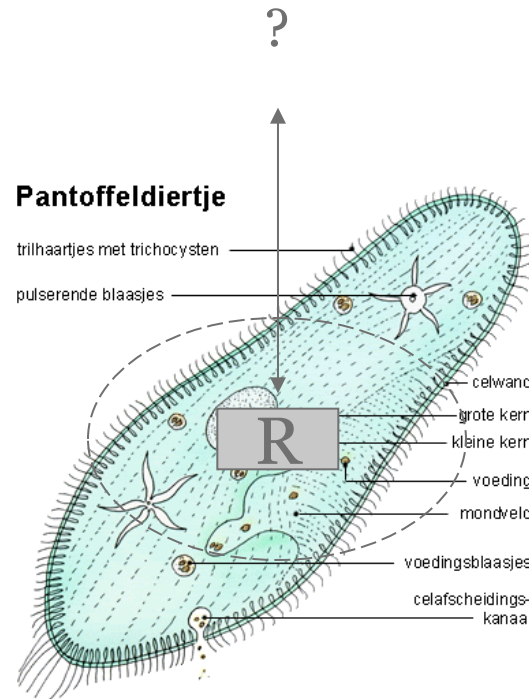
‘Umwelt’

Herinnering: tekens, symbolen

waarneming
(hier-en-nu; actualiteit;
‘werkelijkheid’)

1. De basis van representatie: wat en waar

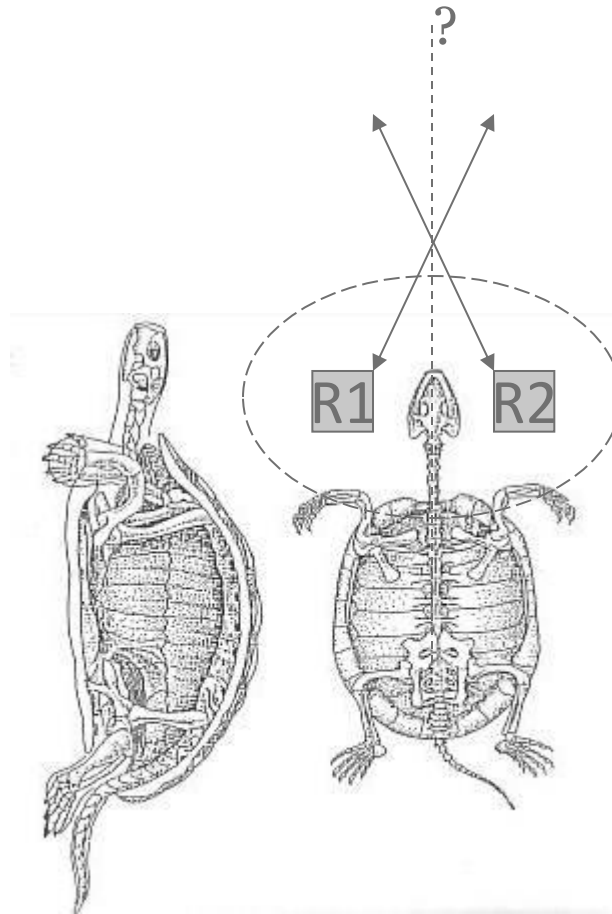
- *wat*: sensorisch
(waarnemen)

- *waar*: motorisch
(bewegen)

R: *representatie van de omgeving*: patronen van (neuronale) activiteit die een organisme in staat stellen zich te handhaven (*homeostasis*)

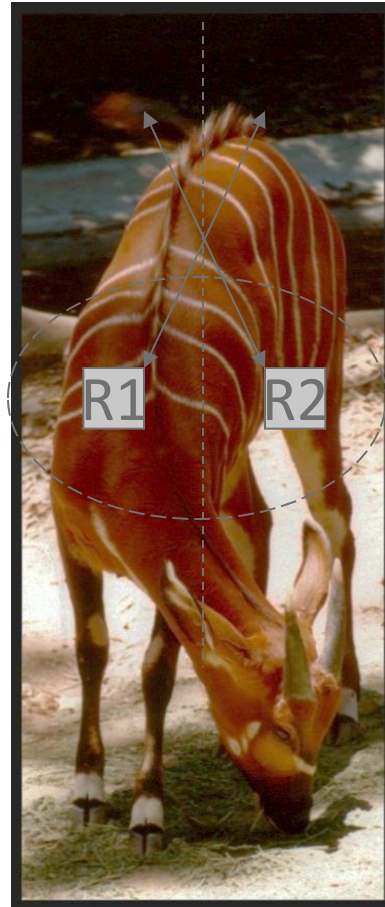

2. Twee identieke representatiesystemen: symmetrie

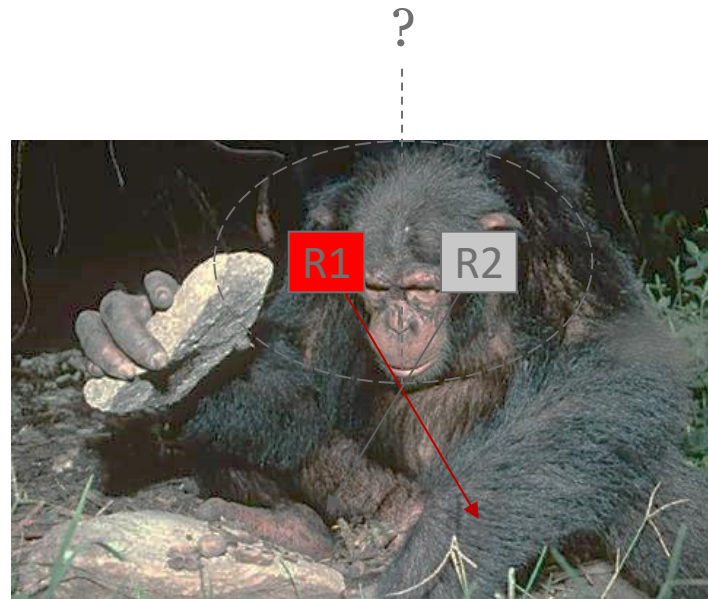
2. Twee identieke representatiesystemen: symmetrie

Verschillende input, identieke verwerking (R1, R2)

3. Twee *verschillende* representatiesystemen: lateralisatie

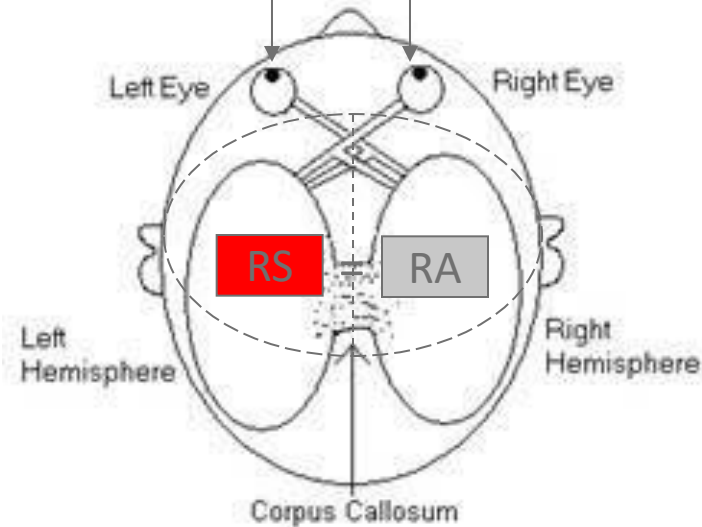

Verschillende input, maar ook *verschillende* verwerking (R1, R2)

4. Verdubbeling van informatieverwerking: cultuur

Human Brain

Dezelfde input, maar *verschillende* verwerking leidt tot *verdubbeling* van de representatie: ***culturele cognitie***

(RS: stabiele herinneringen; RA: instabiel 'hier-en-nu'; actualiteit)

Cultuur is:
met behulp van de stabiele herinnering vorm geven aan
een steeds veranderende werkelijkheid

De vier culturele vaardigheden

abstracte herinneringen:
semantisch

concrete herinneringen:
episodisch

fiets
bicycle
polkupyörä

motorisch (assimilatie):
wij maken de wereld

begrip

verbeelding

analyse

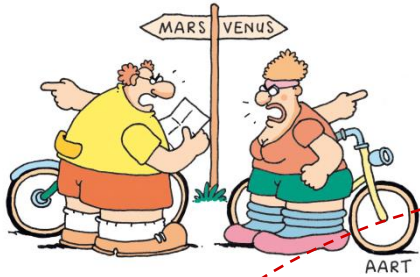
waarneming

sensorisch (accommodatie):
de wereld maakt ons

De dragers van cultuur: de *media*

begrip: taal

**verbeelding:
voorwerpen**

**analyse:
grafische tekens**

**waarneming:
lichaam**

rijksuniversiteit
groningen

Dank voor jullie aandacht!